

СТРАТЕГІЯ І ПЕРЕВАГИ НАВЧАННЯ У СПІВПРАЦІ («COOPERATIVE LEARNING»)

Тетяна Насонова
доцент

*БІП – Університет права і соціально-інформаційних технологій
(Республіка Білорусь)*

Нововведення в системі освіти Республіки Білорусь зумовлені орієнтацією на входження у світовий освітній простір. Це процес, що вимагає внесення значних змін як у теорію, так і в практику навчально-виховного процесу. Необхідно не тільки ставити нову мету і завдання перед сучасною освітою, а й провести переорієнтацію її на особистісно-орієнтований підхід, упроваджувати в навчальний процес сучасні комп'ютерні та інтернет-технології.

Закордонна вища школа приділяє велику увагу проблемі організації самостійної роботи студентів, яка передбачає залучення кожного студента до активної пізнавальної діяльності. Одним із способів організації такого виду роботи можна назвати навчання у співпраці («Cooperative learning»).

Навчання у співпраці («Cooperative learning») – це не новий термін. Такий елемент, як навчання в малих групах, використовувалося в педагогічній практиці давно. В основу проектного методу Дж. Дьюї (1970 р.), поширеного у всьому світі (Німеччина, Нідерланди, Велика Британія, Австралія, Ізраїль, Японія), покладено саме цей елемент. Однак основну стратегію навчання в співпраці було розроблено американськими педагогами. [1]

Закордонні педагоги розробили низку методик щодо організації навчальної діяльності, дотримуючись конструктивістської теорії, основною ідеєю якої є самостійна робота в малих групах, а процес навчання розглядають як самоорганізацію знання.

На зміну фронтальним видам робіт усе більше приходять індивідуальні, парні та групові. Робота учнів у малих групах над спільним завданням або проектом часто виявляється набагато ефективнішою за інші. Однак слід зазначити, що структуру навчальних завдань необхідно побудувати таким чином, щоб усі учасники робочої групи брали активну участь у роботі та практикували навички співпраці, водночас самостійно опановуючи матеріал.

Під час організації навчального процесу за методом «Cooperative learning» індивідуальна самостійна робота кожного учасника групи є складником колективної роботи. Результат його роботи, з одного боку, впливає на результат усієї групи, а з іншого, вбирає у себе результати роботи інших учасників цієї

групи. Під час обговорення проблеми та ухвалення спільного рішення кожен учасник групи користується не тільки результатами самостійної роботи, й результатами колективної роботи.

Оскільки проблема мотивації самостійної навчальної діяльності учнів не менш важлива, ніж спосіб організації роботи над завданням, недостатньо просто розподілити учнів на групи. Необхідно домогтися, щоб у учня з'явилося бажання конструювати свої знання.

Можна визначити такі функції викладача для організації навчального процесу за методом «Cooperative learning»: створення умов для активної спільної роботи, вибір оптимального рівня активності, консультування, напрям діяльності учнів для досягнення мети. Водночас для ефективності процесу навчання викладач повинен чітко розподілити обов'язки, поставити мету та визначити індивідуальну відповідальність кожного учасника групи, щоб уникнути ситуації, за якої учні з високою мотивацією і успішністю виконують більшу частину роботи.

Ще однією перевагою групового навчання можна назвати надання можливості не тільки вчитися одне в одного, а й навчати одне одного за умов реального світу. Дослідження показали, що найбільш цінною характеристикою компетентності керівництва будь-якої організації є вміння організувати роботу в команді.

Заклади вищої освіти можуть підготувати студента до його майбутньої професії, якщо він навчиться працювати в команді і розв'язувати проблеми, які виникають. «Дослідження показали, що навчання у співпраці перевершує змагальне та індивідуальне як у навчальному, так і в соціальному значенні незалежно від предмета вивчення і вікової групи» (Спенсер Каган, 1997) [1].

Вважаємо за необхідне виділити декілька технологій навчання у співпраці, які вирізняються поставленими навчальними завданнями і організаційними формами: «Student team learning» (STL, «Навчання в команді»), «Jigsaw» («Пилка»), «Learning together» («Навчаємося разом»), «Brain storm strategy» («Стратегія мозкового штурму») [2].

Список використаних джерел

1. Каган М. С. Філософська теорія цінності. – СПб. : Петрополіс, 1997. – 205 с.
2. Jason Anderson. Activities for Cooperative Learning (A1-C1). – Delta Publishing, 2019. – 142 с.